Nr 26 zawiera wyłącznie Dział Lotnictwa Cywilnego.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XIX Warszawa, 30 lipca 1937 r. Nr 27.

SPIS TREŚCI:

CZĘŚĆ A.

DZIAŁ SANITARNO-KOLEJOWY.

213.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 lipca 1937 w sprawie wydania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy przy spawaniu acetylenowym i elektrycznym na P. K. P.

§ 1. Zatwierdzam dołączone do niniejszego zarządzenia przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy przy spawaniu acetylenowym i elektrycznym na P. K. P.

§ 2. Przepisy niniejsze wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Nr S II/94/1.

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dn. 10 lipca 1937.

PRZEPISY

bezpieczeństwa i higieny pracy przy spawaniu acetylenowym i elektrycznym na P. K. P.

§ 1.

Przepisy ogólne.

(1) Do samodzielnego spawania i cięcia metali wolno dopuszczać tylko pracowników, którzy odbyli praktykę i złożyli egzamin określony osobnymi przepisami i których stan zdrowia odpowiada właściwym przepisom sanitarnym.

(2) Pracowników, którzy nie odpowiadają powyższym warunkom wolno zatrudniać tylko przy czynnościach pomocniczych i tylko pod nadzorem spawaczy.

(3) Osób nie upoważnionych nie należy dopuszczać do urządzeń do spawania i cięcia.

(4) Przed pracą w zamkniętych pomieszczeniach należy je przewietrzyć.

(5) Z miejsc przeznaczonych do spawania należy uprzednio usunąć starannie jakiekolwiek ślady lakieru, farb itp.

(6) Przed spawaniem zbiorników, naczyń, kadzi i przewodów, które zawierały poprzednio materiały palne, odurzające, trujące lub żrące, oraz przed spawaniem w bezpośrednim sąsiedztwie takich zbiorników, należy z nich starannie usunąć pozostałości i gazy przez kilkakrotne całkowite napełnienie wodą i wypłukanie. W razie potrzeby należy użyć do przepłukania gorącej wody z mydłem lub gorącego ługu sodowego, albo przedmuchać parą wodną, uważając, aby skroplona para odpłynęła całkowicie na zewnątrz. Pozostałości palne lub wybuchowe, których usunięcie przy pomocy powyższych środków byłoby niemożliwe lub trudne, należy usunąć za pomocą odpowiednich środków chemicznych.

(7) Przy oczyszczaniu takich zbiorników należy wykonać próbny zapłon na otwartym powietrzu, wsuwając z odległości płomień do otworu zbiornika. Zbiornik należy przy tym ustawić w miarę możności otworem do góry. Próby tej nie wolno robić przed oczyszczeniem zbiornika.

(8) Jeżeli mimo zastosowania wspomnianych środków ostrożności może zachodzić obawa szkodliwego działania zawartości pomieszczenia lub zbiornika, należy pracownika wchodzącego do wnętrza zabezpieczyć liną, nie spuszczając go z oka w czasie roboty.

(9) Wnętrza takich zbiorników, kadzi, kotłów itp. nie wolno oświetlać nieosłoniętym światłem, ani też zbliżać się z nim do otworów przed oczyszczeniem. Do oświetlania tych wnętrzy należy używać tylko lamp elektrycznych o napięciu najwyżej do 24 woltów lub lamp bezpieczeństwa. Palenie tytoniu wewnątrz zbiorników jest zabronione.

(10) W czasie spawania wewnątrz zamkniętych przestrzeni należy dbać o dostateczne przewietrzanie. Do odświeżania powietrza wewnątrz zamkniętych przestrzeni nie wolno używać czystego tlenu.

(11) Przy spawaniu i cięciu cynku, cyny, ołowiu, miedzi i stopów, zawierających te metale, albo części nimi powleczonych, jak również części powleczonych nie dającymi się usunąć resztkami lakierów, należy spawaczowi zapewnić oczyszczanie powietrza przez usuwanie istniejących par i gazów, a w razie koniecznej potrzeby stosować maski oddechowe.

(12) Przy spawaniu i napawaniu stopów cynkowych, płomień palnika powinien posiadać niewielki nadmiar tlenu, który uzyskuje się przez odpowiednie zmniejszenie dopływu acetylenu w stosunku do normalnie uregulowanego palnika. Wytwarzający się przy tym na powierzchni roztopionego metalu kożuch, częściowo zapobiega ulatnianiu się par cynku.

§ 2.

Karbid.

(1) Karbid wolno przechowywać tylko w suchych i szczelnie zamkniętych naczyniach (bębnach), opatrzonych napisem: „Karbid! Chronić przed wilgocią!".

(2) Bębny z karbidem należy chronić przed wszelkimi uszkodzeniami, wilgocią i wodą. Należy je ustawiać na podwyższeniu nie mniejszym niż 0,5 metra.

(3) Otwieranie bębnów karbidowych z pokrywami lutowanymi może odbywać się tylko na zimno. Nie wolno przy tym używać płomienia lub narzędzia rozgrzanego albo wytwarzającego iskry. Otwarte bębny z karbidem należy po każdorazowym zaczerpnięciu karbidu natychmiast zamknąć szczelną pokrywą. Opróżnione bębny po karbidzie należy usuwać jako niebezpieczne pod względem wybuchowym.

(4) Resztki pyłu karbidowego należy zawsze usuwać z bębna możliwie dokładnie. Resztki tego pyłu należy niszczyć w dziesięciokrotnej na wagę ilości wody, czyniąc to na wolnym powietrzu, zdala od wszelkiego płomienia lub żaru tak długo, aż gaz zupełnie przestanie się wydzielać. Doły na muł karbidowy powinny znajdować się na wolnym powietrzu i być urządzone w taki sposób, aby wydzielający się acetylen nie mógł dostać się do jakiegokolwiek sąsiedniego pomieszczenia. Zamknięte doły powinny być zaopatrzone w otwór wywietrznikowy, a doły otwarte w poręcze ochronne. Zbliżanie się do dołów na muł karbidowy z nieosłoniętym światłem i ogniem oraz palenie tytoniu jest zabronione. Odpowiedni zakaz należy umieścić na tablicy na widocznym miejscu obok dołu.

(5) Zabrania się wrzucać resztki karbidu do wody bieżącej, stawów, kanałów, lub ścieków publicznych. Odprowadzanie do kanałów jest dozwolone po co najmniej stukrotnym rozcieńczeniu wodą.

(6) Wspólne przechowywanie materiałów łatwopalnych w trwałym opakowaniu dozwolone jest tylko w takich składach karbidu, w których ani karbidu, ani łatwopalnych materiałów nie przepakowuje się ani nie przelewa.

(7) Karbidu nie wolno przechowywać w podziemiach i w piwnicach.

(8) Składy karbidu wolno urządzać w budynkach niezamieszkałych, przeznaczonych jedynie do tego celu, oddalonych co najmniej o 5 metrów od budynków, granic sąsiednich gruntów i dróg publicznych, o ile przepisy budowlane nie wymagają zachowania większych odległości. Urządzanie składów w miejscach nizinnych, gdzie są możliwe zalewy, jest zabronione.

Składy karbidu powinny:

a) być zaopatrzone w odgromniki;

b) być suche, jasne i dobrze przewietrzane oraz posiadać lekki dach, zabezpieczający przed opadami atmosferycznymi, podłogę wzniesioną co najmniej o 30 cm ponad teren i izolowaną od wilgoci oraz kanały wentylacyjne wyprowadzone nie mniej niż 1,5 metra ponad kalenicę dachu z otworami, zabezpieczonymi przed opadami atmosferycznymi;

c) posiadać oświetlenie dzienne lub sztuczne, odpowiadające warunkom bezpieczeństwa przy oświetlaniu pomieszczeń niebezpiecznych pod względem pożarowym. Żarówki elektryczne powinny być zaopatrzone w gazoszczelny osprzęt, a instalacja elektryczna (bezpieczniki, wyłączniki itp.) powinna znajdować się na zewnątrz składu. Użycie nieosłoniętego płomienia jest dozwolone tylko z

zewnątrz, jeżeli płomień ten jest oddalony od drzwi i otwieranych okien składu co najmniej o 3 metry i jest umieszczony za szybami z grubego szkła nieotwieranymi, gazoszczelnymi i nie rozgrzewającymi się nadmiernie od płomienia;

d) posiadać drzwi otwierane na zewnątrz i zaopatrzone w tablice ostrzegawcze z napisem: „Skład karbidu. Nieupoważnionym wstęp zabroniony! Nie zbliżać się i nie wchodzić z nieosłoniętym ogniem! Palenie tytoniu surowo zabronione! Do gaszenia pożaru nie używać wody!".

(9) Składów karbidu nie wolno ogrzewać.

(10) W składach karbidu nie wolno niczym zastawiać przejść prowadzących do drzwi.

(11) W składzie może być otwarte tylko jedno naczynie z karbidem. Większą ilość naczyń wolno otwierać tylko w razie konieczności pokrycia dziennego zapotrzebowania.

(12) Składy karbidu na wolnym powietrzu powinny być oddalone o 10 metrów od sąsiednich budynków i dróg publicznych. Należy je pewnie zabezpieczyć przed wilgocią, zaciekaniem wód gruntowych i opadami atmosferycznymi, oraz odgrodzić od otoczenia ze wszystkich stron płotem, drutem kolczastym lub siatką. Naczynia z karbidem powinny być przechowywane w stanie zamkniętym, ustawione na pomoście wzniesionym nad ziemię co najmniej na 50 cm w odległości przynajmniej 5 metrów od ogrodzenia. W obrębie tego składu nie wolno przechowywać żadnych innych materiałów, zwłaszcza palnych. Skład powinien być opatrzony dobrze widocznymi tablicami ostrzegawczymi z napisem: „Skład karbidu. Nieupoważnionym wstęp zabroniony! Nie zbliżać się i nie wchodzić z nieosłoniętym ogniem! Palenie tytoniu surowo zabronione! Do gaszenia pożaru nie używać wody!".

(13) Podręczne zapasy karbidu do wytwórnic acetylenowych wolno przechowywać w pomieszczeniach na te wytwórnice w następujących ilościach:

I. Do wytwórnic ładowanych do 10 kg:

a) w naczyniach otwartych — w ilości nie przewyższającej dziennego zapotrzebowania;

b) w naczyniach zamkniętych—do 200 kg.

II. Do wytwórnic ładowanych powyżej 10 kg:

a) w naczyniach otwartych — w ilości nie przewyższającej dziennego zapotrzebowania;

b) w naczyniach zamkniętych—do 1000 kg.

(14) Pomieszczenia na wytwórnice z podręcznym zapasem karbidu przewyższającym 500 kg powinny być zaopatrzone w odgromniki.

(15) Karbid przeznaczony do wytwórnic pracujących na wolnym powietrzu wolno przechowywać w ich pobliżu w ilościach, określonych w ustępie (13), jeżeli:

a) odległość naczyń z karbidem od wszelkich źródeł ognia lub żaru wynosi co najmniej 10 metrów;

b) naczynia z karbidem są ustawione na podwyższeniu wysokości co najmniej 50 cm i skutecznie zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi.

(16) W pobliżu wszelkich pomieszczeń, w których przechowuje się karbid, należy trzymać w pogotowiu w stanie zdatnym do natychmiastowego użytku skrzynki z suchym piaskiem, łopaty i gaśnice bezwodne (pianowe, kwaso-węglowe, itp.).

(17) Przy przechowywaniu karbidu obowiązują ponadto przepisy rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu, Opieki Społecznej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca 1935 r. o przechowywaniu karbidu przez zakłady przemysłowe (Dz. U. M. K. Nr 22, poz. 104 z 1936 r.).

§ 3.

Wytwórnice acetylenowe.

(1) Palenie tytoniu oraz przebywanie z przedmiotami żarzącymi się lub płonącymi w pomieszczeniach wytwórnic, jak również w pobliżu tych pomieszczeń, dołów na muł wapienny i zbiorników acetylenu jest zabronione.

(2) Na wszystkich drzwiach pomieszczeń na wytwórnice i urządzenia acetylenowe, a w razie potrzeby również w innych odpowiednich miejscach należy umieścić dobrze widoczne tablice ostrzegawcze z napisem: „Nieupoważnionym wstęp zabroniony! Nie zbliżać się i nie wchodzić z nieosłoniętym ogniem! Palenie tytoniu surowo zabronione!".

(3) Wprowadzanie jakichkolwiek zmian konstrukcyjnych w wytwórnicach lub urządzeniach bezpieczeństwa jest zabronione.

(4) Przeciążanie wytwórnicy przez przekroczenie najwyższej stałej wydajności, podnoszenie ciśnienia acetylenu przez dodatkowe obciążanie klosza, jako też wsypywanie karbidu ponad ustalone i podane na tabliczce fabrycznej ilości jest zabronione. Przy obsłudze wytwórnic należy uważać, czy klosze nie zacinają się w prowadnicach.

(5) Wytwórnice acetylenowe należy starannie chronić przed zamarznięciem. Gdyby zaszła potrzeba odmrażania wytwórnicy, nie wolno używać do tego nieosłoniętego płomienia lub przedmiotów rozgrzanych, natomiast wolno używać gorącej wody lub pary wodnej.

(6) Przy rewizji wytwórnicy, przed jej naprawą i przewozem w stanie rozebranym, należy odwrócony klosz lub zbiornik napełnić całkowicie wodą i kilkakrotnie przepłukać w celu usunięcia resztek acetylenu. Rewizji i na-

praw wytwórnic stałych należy dokonywać przy zachowaniu największej ostrożności, przy świetle dziennym i wygaszonych ogniskach. Wytwórnice przenośne należy rozbierać na zewnątrz pomieszczeń warsztatowych. Przy rewizji, naprawach i oczyszczaniu wytwórnic należy posługiwać się nieiskrzącymi narzędziami pracy. Przed rozebraniem i naprawą wytwórnicy oraz przy każdorazowym jej myciu, związanym z wyjęciem klosza, należy opuścić klosz do samego dołu i wypalić resztki acetylenu palnikiem, po czym wytwórnicę odmulić. Resztki gazu należy usunąć przez napełnienie zbiornika wodą po brzegi. Rozebrane części wytwórnicy należy starannie oczyszczać z resztek karbidu i mułu, a z ich zakątków usunąć resztki gazu przez ponowne obfite wypłukanie wodą. Przy tych robotach należy, nawet na wolnym powietrzu, wystrzegać się nieosłoniętego światła, ognia, żaru, gorącego popiołu, iskier, papierosów itp.

(7) Sprawdzanie szczelności wszystkich części wytwórnicy oraz przewodów gazowych może odbywać się jedynie przez pędzlowanie wodą mydlaną, a nigdy za pomocą płomienia.

(8) Materiały i przyrządy do gaszenia ognia (skrzynki z suchym piaskiem i łopaty, gaśnice bezwodne itp.) należy trzymać w pogotowiu w stanie zdatnym do natychmiastowego użycia.

(9) Stałe wytwórnice z ładunkiem karbidu 10 kg i więcej, należy ustawiać w osobnych pomieszczeniach przepisowo przewietrzanych, ogniotrwałych, wyłącznie do tego celu przeznaczonych i odpowiadających zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr M. T. V. 238/17 o używaniu wytwórnic acetylenowych przez przedsiębiorstwo P. K. P. (Dz. U. M. K. Nr 31, poz. 165).

(10) Wytwórnice przenośne z ładunkiem karbidu do 10 kg włącznie mogą pracować w pomieszczeniach warsztatów ogólnych, jeżeli pomieszczenia te posiadają następujące objętości powietrza:

a) do 4 kg ładunku karbidu — co najmniej 50 m³;

b) od 4 kg do 10 kg ładunku karbidu — co najmniej 100 m³.

(11) Każda wytwórnica powinna być oddalona od nieosłoniętego ognia (palników do spawania i cięcia, ognisk kowalskich itp.) co najmniej o 4 metry, odległość zaś między poszczególnymi wytwórnicami powinna wynosić co najmniej 6 metrów.

(12) Pomiędzy każdym palnikiem acetylenowym, a miejscem odbioru gazu z wytwórnicy powinien znajdować się bezpiecznik wodny. Zabrania się pobierania acetylenu przed bezpiecznikiem wodnym.

(13) Wytwórnice acetylenowe, zasilające dwa lub więcej miejsc pobierania gazu, powinny posiadać oprócz bezpiecznika wodnego przy każdym miejscu odbioru gazu jeszcze bezpiecznik centralny, umieszczony na głównym przewodzie gazu przed pierwszym odgałęzieniem do miejsc odbioru.

(14) Wytwórnica powinna być połączona z bezpiecznikami stałym rurociągiem stalowym.

(15) Przyłączanie kilku węży do jednego bezpiecznika jest zabronione.

(16) Przed każdym rozpoczęciem pracy należy bezpiecznik wodny napełnić wodą i ustalić jej poziom na wysokości kurka kontrolnego, sprawdzając, czy sam bezpiecznik działa prawidłowo. Podczas pracy należy kilka razy dziennie sprawdzać poziom wody w bezpieczniku i wytwórnicy. W razie stwierdzenia obniżenia się poziomu wody i po każdym jej wyrzuceniu z bezpiecznika, należy natychmiast wyrównać ubytek wody. Jeżeli bezpiecznik nie działa prawidłowo z jakichkolwiek powodów, należy niezwłocznie przerwać pracę wytwórnicy.

(17) W pomieszczeniach nieogrzewanych w zimie, należy po skończonej pracy usunąć wodę z bezpiecznika.

(18) Oczyszczacze acetylenu należy całkowicie wypełniać materiałem do oczyszczania acetylenu, a w razie braku takiego materiału czystym koksem, węglem drzewnym lub mytymi kamykami.

(19) Tabliczki fabryczne i kolejowe na wytwórnicach i bezpiecznikach wodnych należy utrzymywać w czystości. Nie wolno ich usuwać lub zmieniać.

(20) Przy konserwowaniu wytwórnic należy wewnętrzne ich powierzchnie pokrywać o ile możności lakierem asfaltowym, nie należy zaś używać do tego celu lakierów pokostowych (olejnych).

(21) Wszystkie części składowe urządzeń acetylenowych należy utrzymywać stale w stanie czystości i w stanie zdatnym do niezawodnego działania. O wszelkich brakach i nieprawidłowościach w działaniu instalacji wytwórnic i sprzętu pomocniczego, należy natychmiast zawiadomić właściwego zwierzchnika służbowego, który zarządzi ich usunięcie.

(22) Wolno używać karbidu tylko takiej ziarnistości, jaka jest wskazana na tabliczkach wytwórnicy. Do zasilania wytwórnic nie wolno używać pyłu karbidowego. Jeżeli pył znajduje się w karbidzie, należy go usunąć.

(23) Przy napełnianiu wytwórnic zasypowych obsługujący powinien zwracać uwagę na możliwą zawartość kamieni krzemożelaznych lub innych ciał obcych w karbidzie. Zauważone kamienie lub inne ciała obce należy natychmiast usunąć.

(24) Używanie sprężonego tlenu do oczyszczania przewodów acetylenowych jest surowo zabronione. W razie sprawdzania lub oczyszczania przewodów za pomocą sprężonego powietrza, należy je odłączyć od wytwórnicy, następnie zaś starannie przedmuchać, aż do zupełnego usunięcia acytelenu, odprowadzając

mieszankę acetylenu z powietrzem na zewnątrz pomieszczenia, zdala od ognia i żaru. Przy pierwszym uruchomieniu, po oczyszczeniu, po rewizji lub naprawie wytwórnicy, należy wyprowadzić mieszankę wybuchową acetylenu z powietrzem z przewodów na zewnątrz pomieszczenia, w sposób uniemożliwiający jej zapłon Usuwanie tej mieszanki powinno trwać — zależnie od wielkości wytwórnicy — 10 do 15 minut, przy całkowicie otwartym kurku i największym dopuszczalnym palniku. Palnik wolno zapalać dopiero po całkowitym usunięciu mieszanki.

(25) Należy przestrzegać ściśle przepisów obsługi, które powinny być wywieszone w pomieszczeniu wytwórnicy. Ponadto obowiązują postanowienia zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr M. T. V. 238/17 o używaniu i budowie wytwórnic acetylenowych,, stosowanych przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. M. K. Nr 31, poz. 165 i 166).

§ 4.

Spawanie acetylenowe.

(1) Butli, zaworów redukcyjnych i węży wolno używać tylko do tych gazów, do których są przeznaczone.

(2) Na butlach, zaworach redukcyjnych i przewodach stałych powinny znajdować się następujące znaki:

do tlenu — barwa niebieska,

do acetylenu — biała,

do wodoru lub metanu — czerwona,

do innych gazów palnych — szara.

(3) Butle i zawory redukcyjne w zależności od ich przeznaczenia powinny mieć:

do tlenu — gwint prawy,

do wodoru i innych gazów palnych — gwint lewy,

do acetylenu — zamknięcie pałąkowe (chomątowe).

(4) Przy zamianie butli należy upewnić się, czy butla zawiera żądany gaz, sprawdzając barwę i napis na butli oraz gwint przyłączenia.

(5) Zabronione jest napełnianie sprężonym powietrzem butli przeznaczonych na tlen, oraz przeładowywanie rozpuszczonego acetylenu z butli do butli.

(6) Przy przeładunku i transporcie należy butle pełne i puste chronić przed wstrząsami, uderzeniami, upadkiem, lub stoczeniem się. Nie wolno toczyć ich po ziemi, ani używać jako walców do przetaczania ciężkich przedmiotów.

(7) Butle z gazem należy chronić przed działaniem słońca Nie wolno ustawiać ich nawet na krótki czas w odległości mniejszej niż 3 metry od palenisk, płonących palników, lamp, żaru i innych źródeł ognia i ciepła. Należy je chronić również przed mrozem, który przyczynia się do pękania butli.

(8) Butli pełnych ani pustych nie wolno przenosić za pomocą dźwigów elektromagnetycznych.

(9) Jeżeli konstrukcja butli wymaga kołpaków ochronnych, transport butli bez kołpaków jest zabroniony.

(10) Butli nie wolno kłaść na ziemi ani podczas transportu ani przy pracy. Ustawione butle należy natychmiast zabezpieczyć przed upadkiem za pomocą stojaków, klamer ściennych, strzemiączek, łańcuchów itp.

(11) Butle z tlenem lub innym gazem należy ustawiać w odległości conajmniej 3 m od stanowiska spawacza.

(12) W miejscu pracy spawacza nie wolno magazynować pełnych ani pustych butli. Zapas butli, zawierających gazy sprężone, skroplone lub rozpuszczone pod ciśnieniem, przewyższający dzienne zużycie, należy przechowywać w oddzielnych, zamkniętych i odpowiednio zabezpieczonych pomieszczeniach.

(13) Butle opróżnione należy niezwłocznie zamykać nakrętkami zaworów i kołpakami ochronnymi. Tak samo należy postępować po pracy lub przy dłuższych przerwach.

(14) Kołpaki ochronne i ślepe nakrętki należy zawsze przechowywać w określonych miejscach, nakładając je z powrotem na opróżnione butle. Klucz powinien znajdować się na butlach acetylenowych przez cały czas pracy.

(15) Zabrania się samowolnego rozbierania i naprawiania butli gazowych i zaworów redukcyjnych. O zauważonym uszkodzeniu butli i sprzętu należy natychmiast zawiadomić odpowiedzialnego kierownika robót, który zarządzi ich usunięcie przez wykwalifikowanych pracowników.

(16) Odbiór rozpuszczonego acetylenu nie powinien być zbyt gwałtowny.

(17) Do wszelkich połączeń butli i sprzętu acetylenowego nie wolno używać miedzi lub stopów o zawartości miedzi ponad 70%.

(18) W razie stosowania acetylenu rozpuszczonego nie należy nigdy pobierać gazu w skośnym lub leżącym położeniu butli, aby uniknąć jakiegokolwiek zanieczyszczenia zaworu redukcyjnego lub nieprzewidzianego wzrostu ciśnienia.

(19) Butle z tlenem, zawory redukcyjne, węże, uszczelnienia itp. części osprzętu należy — ze względu na niebezpieczeństwo wybuchu — chronić starannie przed zanieczyszczeniem najmniejszą nawet ilością palnych materiałów, szczególnie oliwy i tłuszczu. Nie wolno dotykać zaworów butli i osprzętu rękami zaoliwionymi lub zatłuszczonymi, a tym bardziej oliwić lub natłuszczać zaworów i gwintów butli. Wolno używać czystej wody z mydłem. Do smarowania kurków i zaworów palników wolno używać tylko grafitu.

(20) Do zaworów należy używać wyłącznie suchych uszczelek fibrowych, nie zaś gumowych lub ze skóry.

(21) Należy dbać o szczelność zaworu redukcyjnego.

(22) Ustalonej regulacji zaworu bezpieczeństwa nie wolno zmieniać.

(23) Otworów w osłonie manometru nie wolno zatykać ani zalutowywać.

(24) Przed przyłączeniem zaworu redukcyjnego należy zawór butli przedmuchać w celu przeczyszczenia, to jest otworzyć go na chwilę i zamknąć z powrotem, stojąc z boku od wylotowego otworu gazu.

(25) Przy otwieraniu zaworu butli po włączeniu zaworu redukcyjnego, należy stanąć tak, aby w wypadku wyrwania zaworu, spawacz nie został nim skaleczony. W miarę możności należy używać zaworów redukcyjnych ze śrubą nastawczą skierowaną ku dołowi, aby w wypadku wyrwania jej z korpusu nie zraniła nikogo z otoczenia.

(26) Po należytym przykręceniu zaworu redukcyjnego do butli, należy rozluźnić śrubę nastawczą zupełnie, po czym otwierać zawór butli ostrożnie, powoli i niecałkowicie, przy tlenie zaś jak najpowolniej, aby uniknąć uderzeń ciśnienia, mogących spowodować zapłon lub wyrwanie zaworu redukcyjnego.

(27) Jeżeli przy otwieraniu zaworu butli powstanie zapłon zaworu redukcyjnego, należy zawór butli natychmiast zamknąć, ochłodzić go wodą i donieść o wypadku kierownikowi robót.

(28) Zawory zamarznięte wolno odmrażać tylko gorącą wodą, mokrymi gorącymi workami lub szmatami albo specjalnym podgrzewaczem (elektrycznym), nigdy zaś płomieniem lub żarem.

(29) Przewody gumowe (węże) do acetylenu i tlenu powinny różnić się wyraźnie wyglądem zewnętrznym. Do tlenu należy używać węży niebieskich o średnicy wewnętrznej około 6 mm, wytrzymujących bez pęknięcia, wydęcia i nieszczelności ciśnienie 6 atmosfer — jeżeli służą do spawania — i 15 atmosfer do cięcia metali. Da gazów palnych należy używać węży szarych o średnicy wewnętrznej około 10 mm wytrzymujących ciśnienie 6 atmosfer.

(30) Spawacz powinien uważać, aby węże podczas pracy nie załamywały się ani zbytnio nie zaginały.

(31) Wolno używać tylko takich węży, których średnica odpowiada średnicy nasadek metalowych.

(32) Należy używać węży długości najmniej 5 m tak, aby można było spawać w dostatecznej odległości od zbiornika gazu (wytwórnicy lub butli) i ażeby można było wygodnie prowadzić palnik.

(33) Węże można przedłużać jedynie za pomocą łączników metalowych, nie zmniejszających przeprojów węża.

(34) Nowe węże należy przed zapaleniem palnika przedmuchać celem oczyszczenia z pyłu.

(35) Należy zwracać uwagę na szczelne i dokładne umocowanie węży za pomocą zacisków lub wyżarzonego drutu.

(36) Z wężami i ich połączeniami należy obchodzić się starannie. Nieszczelności należy badać wyłącznie przez pędzlowanie wodą mydlaną, a nigdy płomieniem. Węży nieszczelnych używać nie wolno.

(37) Zawory redukcyjne należy obsługiwać ostrożnie w myśl przepisów obsługi, aby nie wytwarzać nadmiernego ciśnienia w wężach.

(38) Przy pracy należy węże trzymać możliwie z daleka od ciała. Nie należy przeciągać ich między nogami lub pod ramionami.

(39) Przy spawaniu i cięciu w ciasnych pomieszczeniach, kotłach itp., należy zwracać baczną uwagę na położenie węży, aby nie uległy uszkodzeniu od iskier.

(40) Przed każdorazowym zapaleniem palnika należy najpierw przedmuchać tlenem jego przewód tlenowy. Palnik należy zapalać niezwłocznie po otwarciu dopływu acetylenu. Przy gaszeniu palnika należy zamykać najpierw kurek acetylenowy, następnie zaś tlenowy.

(41) W razie cofnięcia się płomienia do wnętrza palnika należy natychmiast zamknąć kurek acetylenowy, następnie kurek tlenowy palnika, a w razie potrzeby zamknąć również butlę. Przed ponowieniem pracy należy sprawdzić bezpiecznik i dopełnić go wodą oraz oczyścić węże i wnętrze palnika z sadzy, przepuszczając strumień tlenu. Przed powtórnym zapaleniem należy palnik ochłodzić wodą przy otwartym kurku tlenowym, aby woda nie dostała się do wnętrza palnika. W każdym miejscu pracy spawacza powinna znajdować się woda do chłodzenia palnika.

(42) Przy większych robotach należy palnik często ochładzać wodą przy zamkniętym kurku acetylenowym, otwartym zaś kurku tlenowym.

(43) Palnika nie wolno zapalać od rozżarzonego węgla lub metalu.

(44) W razie zatkania się wylotu palnika należy natychmiast zamknąć kurek acetylenowy i zanurzyć w wodzie palnik z otwartym kurkiem tlenowym, w celu ochłodzenia go.

(45) Wyloty palników należy starannie chronić od zanieczyszczeń.

Aby uniknąć strzelania palnika i cofania się płomienia, należy:

a) używać tylko palnika niezawodnie działającego i dobrze złożonego;
b) nie używać palnika o wydajności większej, niż wydajność wytwórnicy i bezpiecznika (palnik taki ssie powietrze);
c) wylot palnika oczyszczać często z przylepionych kropelek metalu lub szlaki (żużlu) przez potarcie płonącego palnika o zwęgloną deseczkę i przepychanie wylotu za pomocą mosiężnej szpilki lub zaostrzonych pręcików drewnianych.

(46) Zawory i kurki dociągać należy tylko o tyle, aby można je było lekko poruszyć.

(47) Palników płonących nie wolno odkładać na bok w czasie dłuższych przerw w pracy. Do odkładania płonącego palnika w czasie przerw krótkich, należy stosować osobne urządzenia (np. trójnogi, podpórki itp.). Przy odkładaniu palnika należy uważać, aby płonący lub gorący palnik nie dotknął węży. Należy zwracać uwagę, aby płomień palnika i iskry metalu nie mogły dosięgnąć lub rozgrzać wytwórnic, bezpieczników wodnych, butli, zaworów redukcyjnych, węży lub materiałów palnych. Nie wolno z płonącym palnikiem zbliżać się do butli, wytwórnic i bezpieczników. Palników ani węży nie wolno zawieszać na zaworach redukcyjnych.

(48) Kurków, które znajdują się na wytwórnicach i służą do wydwuchiwania mieszanki acetylenu z powietrzem, nie wolno używać do wytwarzania płomienia.

(49) W czasie krótkich przerw w pracy na danym stanowisku należy zamykać zawory redukcyjne i dopływ gazu z wytwórnicy przy otwartych kurkach palnika. W czasie przerw dłuższych, jak również po skończeniu pracy na danym stanowisku, należy zamykać oprócz tego zawór butli i rozluźniać śrubę nastawczą zaworu redukcyjnego aż do zupełnego odprężenia manometru.

(50) Zawory redukcyjne, bezpieczniki, korki ebonitowe, podkładki uszczelniające, węże i resztę sprzętu spawalniczego należy przechowywać w przeznaczonych do tego celu szafkach i skrzynkach, utrzymywać w stanie zdatnym do niezawodnego użytku i często sprawdzać, wymieniając w miarę potrzeby części niezdatne do użytku.

(51) W razie niebezpieczeństwa pożaru, należy butle z gazem możliwie szybko usunąć z zagrożonych pomieszczeń. Straży pożarnej należy natychmiast wskazać miejsca ustawienia wytwórnic i butli. Rozgrzane butle należy chłodzić wodą i w miarę możności przenieść na wolne powietrze.

(52) Przy acetylenowym spawaniu i cięciu metali należy dla ochrony oczu przed iskrami, odpryskami metali i szkodliwymi dla wzroku promieniami nosić okulary z szarymi szkłami i obrzeżem ochronnym.

(53) Oprawa okularów ochronnych powinna być sporządzona z materiału niepalnego.

(54) Podczas spawania i cięcia należy używać skórzanych rękawic (jednej lub dwóch), skórzanego obuwia i ogniotrwałego ubioru ochronnego lub fartuchów azbestowych, a przy robotach większych i spawaniu ponad głową, prócz tego ochraniacza głowy i szyi.

(55) Spodni nie należy wpuszczać do butów.

(56) Podczas spawania nie wolno nosić bielizny ani kołnierzy gumowych lub celuloidowych.

§ 5.

Spawanie elektryczne.

(1) Podłoga (ziemia) na stanowisku spawacza nie powinna być wilgotna ani zawierać części metalowych, z którymi mógłby zetknąć się spawacz albo kabel. Przy pracy na deszczu lub śniegu należy posługiwać się daszkami, zasłonami lub budkami ochronnymi, a w miarę potrzeby i podkładkami izolującymi. Podczas klękania lub leżenia na mokrej ziemi, przedmiotach metalowych, przy spawaniu wewnątrz kotłów i metalowych zbiorników oraz podczas pracy na konstrukcjach żelaznych, należy używać podkładek izolujących.

(2) Silnik przy prądzie stałym, a przetwornik przy prądzie zmiennym powinny być połączone na właściwe napięcie sieci. Przed włączeniem przetwornika do sieci należy uważać, aby przetwornik był połączony na napięcie właściwej sieci, gdyż złe połączenie może spowodować uszkodzenie przetwornika lub porażenie spawacza. Należy zastosować odpowiednie urządzenia zabezpieczające przed mylnym połączeniem.

(3) Izolację kabli i uchwytów elektrod należy codziennie obejrzeć w celu stwierdzenia czy nie jest uszkodzona. Sprzętu z uszkodzoną izolacją nie wolno używać.

(4) Nie należy dotykać mokrymi rękami lub mokrymi rękawicami spawaczki i uchwytu elektrody. Ręką nieizolowaną nie wolno dotykać kabli z uszkodzoną izolacją, gołych przewodów elektrycznych pod prądem itp. Nie wolno również dotykać mokrym obuwiem przewodu połączonego ze spawanym przedmiotem.

(5) Przy spawaniu elektrycznym należy używać hełmów i tarcz ochronnych zaopatrzonych w szkła chroniące przed iskrami i działaniem szkodliwych dla oczu promieni. Tarcza ochronna i hełm nie mogą zawierać żadnych części przewodzących prąd.

(6) Przy odbijaniu żużla (szlaki) należy chronić oczy okularami ze szkłami bezbarwnymi.

(7) Aby zabezpieczyć osoby z otoczenia przed oślepieniem przez łuk elektryczny, należy osłaniać stanowisko robocze z trzech stron parawanem z materiału nie przepuszczającego promieni, odpornego na ogień, matowego i ciemnego. W razie potrzeby (np. przy spawaniu pod suwnicami i mostami) należy stanowisko spawacza osłonić w podobny sposób również od góry. W pobliżu stanowiska roboczego należy umieszczać tablice z dobrze widocznym napisem: „Spawanie elektryczne! Nie patrzyć na światło łuku!".

(8) Podczas spawania należy używać skórzanej rękawicy na prawą rękę z mankietem zachodzącym na rękaw ubrania, a w razie potrzeby również rękawicy na lewą rękę. Rękawic gumowych używać nie wolno. Rękawice nie powinny być zatłuszczone.

(9) Przy spawaniu należy nosić skórzane obuwie i ogniotrwały ubiór (ubranie azbestowe) albo też fartuch skórzany. Przy większych robotach, jak również przy spawaniu ponad głową należy prócz tego używać ochraniacza głowy i szyi, odpornego na ogień.

(10) Spodni nie należy wpuszczać do butów.

(11) Podczas spawania nie wolno nosić bielizny, ani kołnierzy gumowych lub celuloidowych.

(12) Przy spawaniu na wolnym powietrzu należy stawać tak, aby wiatr odpędzał od twarzy pary i gazy wytwarzające się przy spawaniu.

214.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 21 lipca 1937 r. Nr 158 w sprawie statystyki nieszczęśliwych wypadków z ludźmi.

W związku z wykonaniem zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 6.V. 1936 r. Nr R. O. V/200/5 (Dz. U. M. K. Nr 35, poz. 170) o zmianach i uzupełnieniach do „Przepisów o doniesieniach i o przeprowadzaniu dochodzeń w sprawach wypadków i ważniejszych wydarzeń kolejowych Nr R-3" oraz wprowadzeniem statystyki wypadków z ludźmi według wzorów na drukach Serii S. Nr 23 i 24, skreśla się w druku Ser. S. Nr 32 (Sprawozdanie lekarza rejonowego) rubryki 56 do 62.

Zamiast rubryk 56 do 62 wprowadza się jedną rubrykę Nr 56 zatytułowaną: „Nieszczęśliwe wypadki z ludźmi", z podziałem na dwie podrubryki: „porad pierwszych" i „porad wtórnych".

Nr S, IV, 145/4,

Sprostowania.

W § 14 zarządzenia z dnia 25 marca 1936 r. (Dz. Urz. M. K. Nr 21, poz. 99) po wyrazie „elektrotechniczny" należy wstawić wyrazy „użyty jako przymiotnik rzeczownika „warsztaty"."

W okólniku Ministerstwa Komunikacji z dnia 17 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. M. K. Nr 14 poz. 110) należy wprowadzić następującą poprawkę: w ustępie drugim, wierszu trzecim i czwartym, zamiast słów „dostarczone do budowli wodnych regulacyjna", powinny być słowa „dostarczona do budowli wodnych regulacyjnych".

Adres Redakcji:
Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Gabinet Ministra, pokój Nr 78, tel. 552.00, wewn. 127.

Adres Administracji:
Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, pokój Nr 123, II p. tel. 8-26.28. Konto czekowe PKO. Nr 30.658.

Warunki prenumeraty w kraju: rocznie zł 8.—; półrocznie zł 4.—; kwartalnie zł 2.—; cena numeru 50 gr.

Do nabycia w Administracji Dz. Urz. M. K. lub w Administracji Dz. Zarz. D. O. K. P. Prenumeratę wpłaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedyńczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się.

Cena ogłoszeń: od wiersza zł 1; za stronę zł 100.

Ogłoszenia prywatne można umieszczać tylko na luźnych kartkach dołączonych do Dziennika. Administracja Dziennika nie odpowiada za niedotrzymanie terminu ogłoszenia.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 92413. 29.VII.37. 9650.